

105. sz. Egyezmény

a kényszermunka felszámolásáról

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája,

Amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa hívott össze Genfben, és amely 1957. június 5-én negyvenedik ülészakára ült össze, és

Miután megvizsgálta a kényszermunka kérdését, amely az ülészak napirendjének negyedik pontját képezte,

Miután tudomásul vette a kényszermunkáról szóló 1930. évi Egyezmény rendelkezéseit,

Miután tudomásul vette, hogy a rabszolgaságról szóló 1926. évi Egyezmény olyan hasznos intézkedéseket tartalmaz, amelyekkel el lehet kerülni azt, hogy a kényszermunka vagy kötelező munka ne vezethessen a rabszolgasághoz hasonló feltételekhez és, hogy a rabszolgaság, a rabszolgakereskedelem, valamint a rabszolgasághoz hasonló intézmények és gyakorlatok eltörléséről az adósszolgaság és a jobbágyság teljes eltörléséről szóló 1956. évi kiegészítő Egyezmény rendelkezik,

Miután tudomásul vette, hogy a munkabér védelméről szóló 1949. évi Egyezmény kimondja, hogy a béreket rendszeresen kell fizetni és megtiltja az olyan fizetési módokat, amelyek megfosztják a munkavállalókat munkaviszonyuk megszüntetésének minden reális lehetőségétől,

Miután úgy határozott, hogy további javaslatokat fogad el az Egyesült Nemzetek Alapokmányában említett és az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában közzétett emberi jogok megsértésének fogalmát kimerítő kényszermunka és kötelező munka egyes fajtáinak eltörlésével kapcsolatban, és

Miután úgy döntött, hogy ezeket a javaslatokat egy nemzetközi Egyezmény formájában adja közre,

a mai napon, 1957. június 25-én, elfogadja az alábbi Egyezményt, amely „A kényszermunka felszámolásáról szóló 1957. évi Egyezmény” néven idézhető:

1. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet minden tagállama, amely ratifikálja a jelen Egyezményt, kötelezettséget vállal arra, hogy felszámolja a kényszer- vagy kötelező munkát és azt semmilyen formában nem alkalmazza

- (a) politikai kényszer vagy nevelés, illetőleg büntetés eszközeként olyan személyekkel szemben, akiknek meghatározott politikai meggyőződésük van vagy ilyet kifejezésre juttatnak, vagy akik hangoztatják ideológiai szembenállásukat a fennálló politikai, társadalmi vagy gazdasági rendszerrel;
- (b) munkaerő felhasználásának vagy alkalmazásának eszközeként a gazdasági fejlődés céljából;
- (c) a munkafegyelmi szabályként;

- (d) a sztrájkban való részvétel büntetése gyanánt;
- (e) faji, társadalmi, nemzeti vagy vallási megkülönböztetés eszközeként.

2. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet minden tagállama, amely ratifikálta a jelen Egyezményt, kötelezi magát arra, hogy hatékony intézkedéseket foganatosít a jelen Egyezmény 1. cikkében megjelölt kényszer- és kötelező munka azonnali és teljes felszámolására.

3. cikk

A jelen Egyezmény hivatalos ratifikációit a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával kell közölni nyilvántartásba vétel céljából.

4. cikk

1. A jelen Egyezmény a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet tagállamai közül csak azokra nézve kötelező, amelyeknek ratifikációit a főigazgató nyilvántartásba vette.

2. Az Egyezmény azon időponttól számított tizenkét hónap múlva lép hatályba, amikor két tagállam részéről történt ratifikációt a főigazgató nyilvántartásba vette.

3. A továbbiakban a jelen Egyezmény minden további tagállamra nézve tizenkét hónappal azután lép hatályba, hogy a tagállam ratifikációját nyilvántartásba vették.

5. cikk

1. A jelen Egyezményt ratifikáló tagállam a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával egy nyilvántartásba vétel céljából közölt nyilatkozat útján mondhatja fel az Egyezményt első hatálybalépésének időpontjától számított tíz év elteltével. Az ilyen felmondás a nyilvántartásba vételét követő egy év elteltével válik hatályossá.

2. Az a tagállam, amely a jelen Egyezményt ratifikálta, és amely az előző bekezdésben említett tíz éves időszak lejártá után egy éven belül nem él a jelen cikkben biztosított felmondási jogával, újabb tíz éves időszakra kötelezettségben marad. Ezt követően minden tíz év elteltével mondhatja fel a jelen Egyezményt a jelen cikkben előírt feltételek szerint.

6. cikk

1. A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet valamennyi tagállamát köteles értesíteni a Szervezet tagállamai által vele közölt valamennyi ratifikálás, illetve felmondás nyilvántartásba vételéről.

2. A főigazgató a második ratifikáció nyilvántartásba vételéről küldött értesítésével egyidejűleg felhívja a Szervezet tagállamainak a figyelmét az Egyezmény hatálybalépésének időpontjára is.

7. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója az előző cikkek rendelkezéseivel összhangban nyilvántartásba vett ratifikációkat és felmondásokat az Egyesült Nemzetek Alapokmányának 102. cikke értelmében, valamennyi részletükben nyilvántartásba vétel céljából megküldi az Egyesült Nemzetek főtitkárának.

8. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa az általa szükségesnek ítélt időpontokban jelentést terjeszt az Általános Konferencia elé a jelen Egyezmény helyzetéről, és megvizsgálja, kívánatos-e a Konferencia napirendjére tűzni az Egyezmény részleges vagy teljes módosításának kérdését.

9. cikk

1. Ha a Konferencia a jelen Egyezményt részben vagy egészében módosító új Egyezményt fogad el, akkor az új Egyezmény eltérő rendelkezése hiányában

- (a) az új módosító Egyezmény valamely tagállam által történő ratifikálása, tekintet nélkül a fenti 5. cikk rendelkezéseire, *ipso jure* magában foglalja a jelen Egyezmény azonnali felmondását, amennyiben és amikor az új módosító Egyezmény hatályba lép;
- (b) az új módosító Egyezmény hatálybalépésekor lezárul a jelen Egyezmény ratifikálásának lehetősége a tagállamok előtt.

2. A jelen Egyezmény jelenlegi formájában és tartalmával mindenképpen érvényben marad mindazon tagállamokra nézve, amelyek a jelen Egyezményt ratifikálták, de a módosító Egyezményt nem.

10. cikk

A jelen Egyezmény szövegének angol és francia változata egyaránt hiteles.